

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح حمایت از صنعت برق کشور»

مختص صنایع

صنعت برق از زیربنایی ترین صنایع دنیا محسوب می شود و امروزه برق در هر جامعه ای نقش حیاتی در فعالیت های اقتصادی و زندگی روزمره دارد. نقش بی بدیل برق در زندگی امروز به قدری زیاد است که لحظه ای خاموشی در شبکه برق کشور می تواند خسارت های اقتصادی و اجتماعی زیادی به جامعه تحمیل کند.

با توجه به چنین نقشی، تلاش شد تا برای بومی کردن این صنعت در کشور برنامه ریزی های دقیق تری انجام شود و با این برنامه ریزی ها، از نیمه دهه ۱۳۷۰ تحول اساسی در این صنعت ایجاد شد و به دنبال این برنامه ریزی بود که در حال حاضر بخش زیادی از تجهیزات مورد نیاز در صنعت برق و نیروگاه در کشور ساخته می شود و بعضاً صادر نیز می گردد.

اما از سال ۱۳۸۳ که دولت قانون اصلاح ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را به صورت دقیق به اجرا درنیاورد، این صنعت با مشکلات عدیده ای مواجه شد. وجود چنین مشکلاتی سبب گردید توانمندی ها و ظرفیت های فنی و زیرساختی که در طول سال ها تلاش به دست آمده بود، دچار مشکل گردند. پس از آن نیز به دلیل اجرای ناقص قانون هدفمند کردن یارانه ها در کشور (از سال ۱۳۸۹)، این مشکلات تشدید شد. مجلس شورای اسلامی برای کاهش مشکلات اینچنینی و برون رفت صنعت برق کشور از این وضعیت تلاش کرد علاوه بر قوانین موجود، بسترهای حقوقی مناسب تری را برای صنعت برق کشور و فعالین این عرصه فراهم کند که «طرح حمایت از صنعت برق کشور» از جمله آنهاست. به طور کلی هدف از تهیه این طرح عبارت است از:

۱. برطرف کردن مشکلات مربوط به صنعت برق کشور که در اثر اجرا نشدن دقیق قانون اصلاح ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و قانون هدفمند کردن یارانه ها ایجاد شد.
۲. در سالیان اخیر کشورهای غربی در قالب اعمال تحریم های مختلف تلاش کردند صنایع زیربنایی کشور که برق نیز از جمله این صنایع به شمار می رود را با مشکل مواجه کند، تا از این طریق خدمات رسانی نظام به مردم با تنگنا مواجه شود. این درحالی است که کاهش آثار تحریم بر صنعت برق کشور از طریق استفاده بهینه از توانمندی های موجود در این صنعت ممکن خواهد شد.
۳. رفع برخی از موانع قانونی مربوط به ناکامی در استفاده از ظرفیت های بخش خصوصی در ارائه خدمات بهتر به جامعه.
۴. شفاف کردن برخی از هزینه های موجود در قیمت تمام شده برق.
۵. به روز کردن برخی از هزینه های انجام شده توسط وزارت نیرو، از جمله هزینه برقراری انشعاب.
۶. فراهم کردن منابع لازم در قالب بودجه های سالیانه برای توسعه انرژی های تجدیدپذیر.

درخصوص طرح مذکور، پیشنهاد مرکز پژوهش‌ها در اظهار نظر کارشناسی که برای کمیسیون‌ها تهیه و ارسال شده، به شرح ذیل اعلام گردیده است:

با توجه به اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی در صنعت برق، تشکیل «سازمان تنظیم مقررات بخش برق» (رگولاتوری) ضروری است. درواقع چون بخش عمده‌ای از وزارت نیرو به بخش خصوصی واگذار شده است و این واگذاری ادامه می‌یابد و از آنجایی که قانون مشخصی رابطه بین دولت و بخش خصوصی در بخش برق کشور را تصریح نکرده است و از قوانین موجود هم نمی‌توان استنتاجات لازم را به عمل آورد، بنابراین ایجاد چنین نهادی همانند تجربه تمام دنیا که رابطه بین دولت و صنایع شبکه‌ای (یا نیمه انحصاری نظیر آب، برق، گاز و تلفن) را در یک قانون مجزا تبیین نماید، ضروری است. لذا پیشنهاد زیر تقدیم می‌شود.

«دولت مکلف است حداکثر ۶ ماه بعد از لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به تشکیل سازمان تنظیم مقررات بخش برق، زیر نظر شورای رقابت اقدام کرده و برای تصویب اساسنامه، وظایف و اختیارات سازمان مذکور اقدام قانونی به عمل آورد».